

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 1998-1999

9 maart 1999

HANDELINGEN

COMMISSIEVERGADERING

COMMISSIE VOOR MEDIABELEID

Vraag om uitleg van de heer Carl Decaluwé tot de heer Eric Van Rompuy, Vlaams minister van Economie, KMO, Landbouw en media, over de procedures en richtlijnen in functie van het VRT-decreet en de beheers-overeenkomst

Interpellatie van de heer Carl Decaluwé tot de heer Eric Van Rompuy, Vlaams minister van Economie, KMO, Landbouw en Media, over de uitspraak van het Vlaams Commissariaat voor de Media betreffende VT4

Commissie voor Mediabeleid

Dinsdag 9 maart 1999

VOORZITTER : Mevrouw Marijke Dillen

– *De vraag om uitleg wordt gehouden om 15.37 uur.*

Vraag om uitleg van de heer Carl Decaluwé tot de heer Eric Van Rompuy, Vlaams minister van Economie, KMO, Landbouw en media, over de procedures en richtlijnen in functie van het VRT-decreet en de beheersovereenkomst

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Decaluwé tot de heer Van Rompuy, Vlaams minister van Economie, KMO, Landbouw en Media, over de procedures en richtlijnen in functie van het VRT-decreet en de beheersovereenkomst.

De heer Decaluwé heeft het woord.

De heer Carl Decaluwé : Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, zowel deze vraag om uitleg als de interpellatie vloeien voort uit ons werkbezoek aan de BBC en VT4 in Londen. Tijdens het bezoek aan de BBC hebben we uitvoerig toelichting gekregen bij de 'Producers Guidelines'. Het is een interessant werkstuk, waarin de BBC gedetailleerde richtlijnen geeft aan de producers over de behandeling in programma's van thema's zoals geweld, privacy, de voorbereiding van verkiezingen, tot en met de behandeling van de koninklijke familie.

Ik heb een brief geschreven aan de gedelegeerd-bestuurder en aan de directie van de VTM over het thema van bekende Vlamingen en de politiek, en over de wijze waarop men daar mee omgaat. Ondertussen zijn in een VRT-Nieuwsbrief richtlijnen opgenomen ten behoeve van producers over de wijze waarop men BV's die ook kandidaat zijn, moet behandelen. Als men het over dit thema heeft, wordt men dikwijls onmiddellijk met de rug

tegen de muur gedrukt, maar ik stel toch vast dat ook anderen daarmee bezig zijn.

In het hoofdstuk 'Broadcasting during elections' van de Producers Guidelines wordt gedetailleerd uiteengezet hoe men bekende Britten in programma's moet behandelen. Ik heb de VRT gevraagd of hij gelijkaardige richtlijnen heeft uitgevaardigd. Dit heeft niets te maken met de deontologische code. Men heeft me bevestigd dat dit het geval is, maar de richtlijnen van de VRT zijn zeker niet even uitgebreid en gedetailleerd als die van de BBC. Ondertussen is de beheersovereenkomst met de VRT totstandgekomen.

Ik heb drie concrete vragen voor de minister. Worden in de richtlijnen van de VRT gelijkaardige thema's behandeld als die van de Producers Guidelines van de BBC ? Wanneer werden die richtlijnen voor het laatst geëvalueerd en aangepast ? Is dat bijvoorbeeld gebeurd na de totstandkoming van de beheersovereenkomst en het decreet over de VRT ? Ik heb vernomen dat dit niet is gebeurd, hoewel in die overeenkomst en in het decreet terzake toch enkele duidelijke elementen zijn opgenomen. Ik verwijs bijvoorbeeld naar artikel 23, paragraaf 1 van dit decreet, waarin wordt gesproken over onpartijdigheid en een objectieve voorstelling van zaken en dergelijke.

Ten slotte verneem ik graag of de verschillende codes, zoals de deontologische code, in het licht van deze problematiek worden geëvalueerd en eventueel aangepast ?

De voorzitter : Minister Van Rompuy heeft het woord.

Minister Eric Van Rompuy : Mevrouw de voorzitter, geachte collega's, ik zal proberen om beknopt maar toch volledig te antwoorden. Als handleiding voor het journalistiek personeel heeft de toenmalige BRT in 1976 het document 'Voorschriften, ge-

Van Rompuy

bruiken en aanbevelingen inzake radio en tv-berichtgeving' uitgewerkt. Hierin wordt de vigerende wetgeving over berichtgeving toegelicht, en worden een aantal aanbevelingen en richtlijnen gegeven over de voornaamste journalistieke bronnen en de manier waarop hiermee moet worden omgegaan.

Verder worden hierin richtlijnen gegeven voor de verslaggeving over binnenlandse en buitenlandse politiek, sociale conflicten en rampen. Daarin zijn ook richtlijnen opgenomen over de manier waarop de nieuwsberichten moeten worden geordend en gepresenteerd.

De laatste evaluatie en aanpassing van deze 'Vorschriften, gebruiken en aanbevelingen inzake radio en tv-berichtgeving' dateren van november 1987. In september 1998 werd de nieuwe deontologische code voor de journalisten van de nieuwsdienst van kracht. Deze code vervangt vorige richtlijnen. Een van de basisdocumenten voor de opstelling van deze code was de 'Producers Guidelines' van de BBC, maar ook andere documenten en de werking van andere buitenlandse omroepen vormden een inspiratiebron.

Er is met de vakverenigingen afgesproken dat een aanpassing van deze deontologische code, waarbij de elementen die alleen op journalisten toepasbaar zijn, worden weggezuiverd, toelaat om hem ook aan andere programmamakers op te leggen. Die deontologische code kan dus eventueel ook op andere programmamakers worden toegepast, hoewel dat geen journalisten zijn.

De voorzitter : De heer Decaluwé heeft het woord.

De heer Carl Decaluwé : Mijnheer de voorzitter, ik dank de minister voor zijn beknopt maar waarschijnlijk wel volledig antwoord. De Guidelines van de BBC zijn niet alleen van toepassing op journalisten en andere programmamakers, de minister wil daarbij andere programmamakers betrekken. De hele zaak krijgt nu wel een acuut karakter omdat BV's kandidaat zijn bij de verkiezingen. Ze duiken op in allerlei programma's, en daarover zou men toch richtlijnen moeten opstellen. Bent u het daarmee eens, en bent u bereid om dat aan te moedigen ? En op welke wijze moet dat volgens u gebeuren ? Moet de gedelegeerd-bestuurder van de VRT een initiatief nemen, of zijn er andere mogelijkheden ?

De voorzitter : Minister Van Rompuy heeft het woord.

Minister Eric Van Rompuy : Tijdens de verkiezingsperiode moet men enige schroom aan de dag leggen inzake de deelname van BV's aan programma's.

De heer Carl Decaluwé : Daar heb ik nog niet veel van gemerkt.

Minister Eric Van Rompuy : Ik kan dat alleen maar zeggen. Het is erg moeilijk een duidelijke scheidingslijn te trekken tussen wat wel en wat niet kan, tussen een professionele deelname aan een programma en een ander soort van optreden. De heer "Tandenborstel" van VT4 verschijnt nog altijd in programma's van de VRT, hoewel hij kandidaat is op een VLD-lijst. Maandagavond bekeek ik het programma van de heer Ben Crabbé. In het decor was een fotootje van de heer Guy Verhofstadt verwerkt. De heer Crabbé is een goede vriend van de heer Walter Grootaers van de Kreuners. Ik moet daar dus geen tekening bij maken. De heer Guy Verhofstadt werd trouwens al geïnterviewd in dat programma.

Het is moeilijk om een duidelijke scheidingslijn te trekken. Men moet in verkiezingsperioden een zekere schroom in acht nemen. Dat is zeker het geval voor de openbare omroep, die een zo groot mogelijke objectiviteit in acht moet nemen ten opzichte van de democratische partijen.

De voorzitter : Mijnheer de minister, er is een radiopresentator die duidelijk niet vies is om uit te komen voor zijn politieke mening.

Het incident is gesloten.

Interpellatie van de heer Carl Decaluwé tot de heer Eric Van Rompuy, Vlaams minister van Economie, KMO, Landbouw en Media, over de uitspraak van het Vlaams Commissariaat voor de Media betreffende VT4

De voorzitter : Aan de orde is de interpellatie van de heer Decaluwé tot de heer Van Rompuy, Vlaams minister van Economie, KMO, Landbouw en Media, over de uitspraak van het Vlaams Commissariaat voor de Media betreffende VT4.

De heer Decaluwé heeft het woord.

De heer Carl Decaluwé : Mijnheer de minister, deze interpellatie is een tweede uitvloeisel van het bezoek van de commissie Media aan Londen en

Decaluwé

aan VT4. Ondanks de schitterende ontvangst die ons te beurt viel bij VT4, en ondanks de mooie beeldjes over "het verdrag van Londen" op de website van de heer Delcroix, bevestigt deze interpellatie dat we op onze lijn blijven.

Het Vlaams Parlement heeft quasi unaniem mijn voorstel van resolutie goedgekeurd in verband met het statuut en de rechtspositie van VT4. We hebben de regering uitdrukkelijk gevraagd te onderzoeken of het Vlaams Commissariaat voor de Media de Vlaamse mediawetgeving kan toepassen op die zender. Ik zal het niet meer hebben over de U-bochtconstructies en over allerlei arresten, zoals het arrest-Binsbergen en het arrest-TV10. Ik verwijs naar stuk 1040 en het verslag van de heer Doomst. Dit vereist geen verdere toelichting.

Op basis van dit voorstel van resolutie hebben we vastgesteld dat de Vlaamse commerciële omroep VTM een klacht heeft ingediend tegen VT4 op grond van de U-bochtconstructie en oneerlijke concurrentie. Tijdens talrijke interviews en contacten in Londen zelf liet de heer Howard Knight, de tweede man van SBS, verstaan dat VT4 bewust in Londen blijft omwille van een aantal interessante concurrentievoordelen zoals kinderreclame. Dit werd twee weken later bevestigd tijdens een bezoek van een aantal Vlaamse journalisten aan Boedapest.

VTM heeft een klacht ingediend en het Vlaams Commissariaat voor de Media heeft op 17 februari 1999 een uitspraak gedaan. De klacht van VTM is ontvankelijk. VT4 werkt zonder de door de gecoördineerde mediadecreten vereiste erkenning en leeft artikel 49 van die decreten niet na. De uitspraak staat aan VT4 een termijn toe, die op 15 september 1999 verstrijkt, om een erkenning als bedoeld in artikel 39 van de gecoördineerde mediadecreten aan te vragen en om zich daaraan te confermeren. Deze uitspraak van het Vlaams Commissariaat voor de Media is misschien baanbrekend. Het commissariaat bewijst op die manier zijn nut voor het Vlaams medialandschap.

We hebben na de uitspraak in de media de commentaren vernomen. De heer Gepts van VT4 zei dat hij nooit naar Vlaanderen zou komen, omdat men hem hier bij wijze van spreken zou afslachten. Dit werd later genuanceerd : VT4 zou wel naar Vlaanderen willen komen als VTM zijn nog hangende klacht zou intrekken. De vraag is wie de eerste stap zet.

De uitspraak van het commissariaat heeft niet enkel gevolgen voor de televisie, maar ook voor de radio. Er zijn gelijkaardige constructies op de kabel, bijvoorbeeld Radio Flandria en een aantal andere kabelradio's. Als de uitspraak van het Vlaams Commissariaat voor de Media ook in de praktijk gevolgen zou krijgen, dan is dit een niet onbelangrijke evolutie in de Vlaamse mediapolitiek en in het Vlaamse medialandschap.

Mijnheer de minister, over welke middelen beschikt u om de uitspraak van het VCM met alle rechtsmiddelen te laten uitvoeren ? Welke rol kunnen de kabelmaatschappijen hierin eventueel spelen ? Bent u bereid om de Europese instanties in te schakelen ? Bij ons bezoek aan Londen hebben we vernomen dat VT4 wordt gecontroleerd door de ITC, maar deze controle stelt niet veel voor omwille van praktische onmogelijkheden. Kan het Vlaams Commissariaat voor de Media een dwangsom opleggen indien VT4 vóór 15 september 1999 geen licentie heeft aangevraagd ? Deze vier concrete vragen zijn niet onbelangrijk voor de toekomst van het Vlaamse medialandschap.

De voorzitter : Minister Van Rompuy heeft het woord.

Minister Eric Van Rompuy : Mevrouw de voorzitter, collega's, ik zal me zeer juridisch houden aan de tekst van de uitspraak van het Commissariaat van de Media.

Op 19 maart e.k. om 14.30 uur wordt de heer Gepts verhoord op de griffie van het Commissariaat. De hoorzitting wordt in eerste termijn beperkt tot de ontvankelijkheid van het bezwaarschrift. In voorkomend geval zal een tweede hoorzitting worden gehouden over de grond van de zaak. VT4 heeft een bezwaarschrift ingediend tegen de uitspraak van het commissariaat. Het is niet de taak van de minister om daarop commentaar te geven. Ik denk ook niet dat dit de bedoeling is van uw vraag, mijnheer Decaluwé. U hebt er zich over verheugd, waarvan akte.

Het Commissariaat houdt toezicht op de regelgeving en is dan ook in staat om sancties te nemen. Artikel 116 septies van de gecoördineerde omroepdecreten vermeldt een verscheidenheid van sancties die het kan opleggen in geval van overtreding. Het kan deze sancties opleggen aan zowel de omroepen als aan de kabelmaatschappijen. Artikel 116 bepaalt op welke wijze het Commissariaat dwangbevelen kan uitvaardigen en hoe deze worden uitgevoerd.

Van Rompuy

Het Commissariaat werkt autonoom. We kunnen niet vooruitlopen op zijn uiteindelijke beslissing na een hoorzitting en na een uitspraak ten gronde. Indien het besluit wordt gehandhaafd, moeten de kabelmaatschappijen het naleven. De Vlaamse kabelmaatschappijen zijn verplicht om aan de overheid te melden wie ze in hun kabelpakket opnemen. De zenders in hun kabelpakket moeten een vergunning hebben. Indien het Commissariaat beslist dat VT4 een Vlaamse licentie moet aanvragen, dan zullen de kabelmaatschappijen voor hun verantwoordelijkheid worden geplaatst. Als ze het besluit niet uitvoeren, bepaalt het Commissariaat of en in welke mate het moet optreden.

De wetgeving heeft gevolgen inzake sancties. De kabelmaatschappijen in Vlaanderen vallen onder de wetgeving en de zenders moeten over een geldige vergunning beschikken. Ik heb vroeger al eens op de gevolgen voor het aanbod van de zenders gewezen. De kabelmaatschappijen moeten de wetgeving die hier is goedgekeurd, gestalte geven.

Het is echter erg voorbarig om nu tussenbeide te komen. De normale procedures moeten worden doorlopen en we mogen hier geen uitspraken ten gronde doen die de rechtsprocedures zouden doorkruisen.

De voorzitter : De secretaris heeft de beslissing van het Vlaams Commissariaat voor de Media inzake VT4 opgevraagd en die zal aan elk lid van deze commissie worden bezorgd.

De heer Decaluwé heeft het woord.

De heer Carl Decaluwé : Het Reclamedecreet had de bedoeling om alle commerciële zenders op gelijke voet te stellen. VT4 had beloofd om naar Vlaanderen te komen indien het reclamemonopolie van de VTM werd doorbroken. Momenteel zoekt VT4 echter allerlei redenen om alsnog niet naar Vlaanderen te hoeven. Nu lees ik weer in de kranten dat VT4 wel wil komen als VTM haar klacht bij de Europese Commissie intrekt.

In welke mate kunt u los van deze procedure bemiddelen tussen beide zenders ? Als VT4 via een bemiddeling alsnog beslist naar Vlaanderen te komen, kunnen we misschien een juridisch kluwen vermijden. Bent u bereid zo een bemiddelingsrol waar te nemen ?

Minister Eric Van Rompuy : VTM vraagt de vernietiging van de beschikking van de Europese Commissie van juni 1997. Het wil pas terugkeren naar Vlaanderen als VTM die vraag tot vernietiging intrekt. Dat is een zaak tussen de zenders. Ik denk dat het weinig zou oplossen als ik daarin bemiddel. Dan zouden misschien weer bijkomende eisen worden gesteld. Bovendien vind ik dat mijn taak niet. Ik zou het natuurlijk toejuichen als VTM de Europese beschikking aanvaardt en VT4 naar Vlaanderen komt.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

– *Het incident wordt gesloten om 16.03 uur.*
